

1. Úvod do politických a sociálnych vied

1. Politológia, politická veda, jej miesto v systéme spoločenských vied

Povinná literatúra:

Novák, M., et al.: *Úvod do studia politiky*. Praha: Slon, 2011, s. 25-65.

Heywood, A.: *Politologie*. Praha: Eurolex Bohemia, 2004, s. 21-43.

2. Politický systém, jeho vymedzenie a základné funkcie, proces tvorby politiky a výkonnosť systému

Povinná literatúra:

Heywood, A.: *Politologie*. Praha: Eurolex Bohemia, 2004, s. 485-506.

Lidňák, J.: *Politologia pre ekonómov*. Bratislava: SOFA, 1998, s. 25-56.

Říchová, B.: *Přehled moderních politologických teorií*. Praha: Portál, 2000, s. 45-82.

3. Demokracia

Povinná literatúra:

Heywood, A.: *Politologie*. Praha: Eurolex Bohemia, 2004, s. 95-113.

Hloušek, V., Kopeček, L.: *Demokracie*. Brno: MPÚ, 2004, s. 15-45, s. 203-228

Říchová, B.: *Přehled moderních politologických teorií*. Praha: Portál, 2000, s. 197-221.

Říchová, B.: *Přehled moderních politologických teorií*. Praha: Portál, 2000, s. 141-195.

4. Totalitarizmus a iné nedemokratické formy vlády

Povinná literatúra:

Hloušek, V., Kopeček, L., Šedo, J.: *Politické systémy*. Praha: Barrister& Principal, 2011, s. 40-53.

Hloušek, V., Kopeček, L.: *Demokracie*. Brno: MPÚ, 2004, s. 15-45, s. 259-294.

Říchová, B.: *Přehled moderních politologických teorií*. Praha: Portál, 2000, s. 225-239.

Novák, M., et al.: *Úvod do studia politiky*. Praha: Slon, 2011, s. 724-748.

5. Deľba moci – vertikálna, horizontálna

Povinná literatúra:

Heywood, A.: *Politologie*. Praha: Eurolex Bohemia, 2004, s. 363-480.

Hloušek, V., Kopeček, L., Šedo, J.: *Politické systémy*. Praha: Barrister& Principal, 2011, s. 79-160.

6. Politické strany, klasifikácia a typológia politických strán, systém politických strán

Povinná literatúra:

Novák, M.: *Systémy politických strán*. Praha: Slon, 1997, s. 19-44.

Srmiska, M.: *Teorie politických strán*. Praha: Barrister&Principal, 2009, s. 9-114.

Hloušek, V., Kopeček, L.: *Politické strany*. Praha: Grada, 2010, s. s. 11-26.

7. Zájmové skupiny, nátlakové skupiny, rozlíšení, funkcie

Povinná literatúra:

- Heywood, A.: *Politologie*. Praha: Eurolex Bohemia, 2004, s. 339-360.
Hloušek, V., Kopeček, L., Šedo, J.: *Politické systémy*. Praha: Barrister& Principal, 2011, s. 187-216.
Novák, M., et al.: *Úvod do studia politiky*. Praha: Slon, 2011, s. 521-547.

8. Politická kultura a komunikácia

Povinná literatúra:

- Chytilík, R. - Eibl, O. - Matušková, A. a kol.: *Teorie a metody politického marketingu. Centrum pro studium demokracie a kultury*, 2012.
Heywood, A.: *Politologie*. Praha: Eurolex Bohemia, 2004, s. 243-268.
Hloušek, V., Kopeček, L., Šedo, J.: *Politické systémy*. Praha: Barrister& Principal, 2011, s. 245-252.
Potůček, M., a kol.: *Veřejná politika*. Praha: Slon, 2005, s. 85-120, s.153-186.

9. Volby a volebné systémy

Povinná literatúra:

- Hloušek, V., Kopeček, L., Šedo, J.: *Politické systémy*. Praha: Barrister& Principal, 2011, s. 161-186.
Klíma, M.: *Volby a politické strany*. Praha: Radix, 2003, s. 184-254.
Lidák, J.: *Politologia pre ekonómov*. Bratislava: SOFA, 1998, s. 57-68.
Novák, M., et al.: *Úvod do studia politiky*. Praha: Slon, 2011, s. 600-637.
Šedo, J.: *Volební systémy postkomunistických zemí*. Brno: CDK, 2007, s. 21-33.

Povinná literatúra k tézám č. 1 - 10:

- Berg-Schlosser, D. - Stammen, T.: *Úvod do politické vědy*, Praha: ISE 2000.
Heywood, A.: *Politologie*. Praha: Eurolex Bohemia, 2004.
Hloušek, V., Kopeček, L.: *Demokracie*. Brno: MPÚ, 2004.
Hloušek, V., Kopeček, L.: *Politické strany*. Praha: Grada Publishing, 2010.
Hloušek, V., Kopeček, L., Šedo, J.: *Politické systémy*. Praha: Barrister& Principal, 2011.
Klíma, M.: *Volby a politické strany*. Praha: Radix, 2003.
Lidák, J.: *Politologia pre ekonómov*. Bratislava: SOFA, 1998.
Novák, M., et al.: *Úvod do studia politiky*. Praha: Slon, 2011.
Novák, M.: *Systémy politických strán*. Praha: Slon, 1997.
Potůček, M., a kol.: *Veřejná politika*. Praha: Slon, 2005.
Říchová, B.: *Přehled moderních politologických teorií*. Praha: Portál, 2000.
Strmiska, M.: *Teorie politických strán*. Praha: Barrister&Principal, 2009.
Šedo, J.: *Volební systémy postkomunistických zemí*. Brno: CDK, 2007.

Odporúčaná literatúra k tézám č. 1- 10:

- Adamová, K., Krížovský, L.: *Politologie*. Praha: CODEX, 1997.
Cabada, L., a kol.: *Úvod do studia politické vědy*. Eurolex Bohemia, Praha, 2002
Colebatch, H., K.: *Úvod do policy*. Brno: Barrister & Principal, 2005
Fiala, P., Schubert, K.: *Moderní analýza politiky*. Brno: Barrister & Principal, 2000.
Koper, J.: *Mechanizmy vzniku moderného politického systému*. Zvolen : Bratia Sabovci,

2003.

Lidák, J. – Koganová, V.: *Politológia*. Bratislava: SOFA, 2000.

Müller, K., B.: *Politická sociologie (Politika a identita v proměnách modernity)*. Praha: Portál, 2008

David, R.: *Politologie. Základy společenských věd*. Olomouc: Nakladatelství Olomouc, 2000.

Řichová, B.: *Úvod do současné politologie*. Praha: Portál 2002.

Scruton, R.: *Slovník politického myšlení*. Brno: Atlantis, 1999.

Skovajsa, M.: *Politická kultura : přístupy, kritiky, uplatnění ve zkoumání politiky*. Praha : Karolinum 2006.

Odporúčaná literatúra k tézám č. 11-15:

Košta, Jozef: *Sociológia*. Bratislava : EKONÓM, 2004.

Keller, Ján: *Úvod do sociológie*. Praha: SLON, 2005.

Montoussé, Mare – Renouard, Gilles: *Přehled sociologie*. Praha : Portál, 2005.

Novotná, Eliška: *Základy sociologie*. Praha : Grada, 2008.

Škvrnda, František – Pružinec, Tomáš. *Úvod do dejín sociologického myslenia*. Bratislava : Enigma, 2010.

Šubrt, Jiří – Balon, Jan: *Soudobá sociologická teorie*. Praha : Grada, 2010.

Weiler, Rudolf: *Úvod do katolíckej sociálnej náuky*. STYRIA : Graz, 1991

2. Komparácia politických systémov

1. Komparatívna politológia v politickej vede, základné témy komparatívnych analýz

Povinná literatúra:

Berg-Schlosser, D. - Stammen, T.: *Úvod do politickej vedy*, Praha: ISE 2000, s. 219-269

Novák, M., et al.: *Úvod do studia politiky*. Praha: Slon, 2011, s. 296-353.

Dvořáková, V. a kol.: *Základní modely demokratických systémů*. Praha: Vysoká škola ekonomická, 2010, s. 7-57.

2. Unitárny štát, konfederácia, federácia.

Povinná literatúra:

David, R.: *Politologie. Základy společenských věd*. Olomouc: Nakladatelství Olomouc, 2000, s. 123-158.

Hloušek, V., Kopeček, L., Šedo, J.: *Politické systémy*. Praha: Barrister& Principal, 2011, s. 217-244.

Ištók, R., Terem, P., Čajka, P. – Rýsová, L.: *Politická geografia*. Banská Bystrica : FPVaMV, 2010, s. 97-117.

Lidák, J.: *Politologia pre ekonómov*. Bratislava: SOFA, 1998, s. 37-44, s. 99-126.

3. Forma a systém vlády, parlamentné systémy, prezidentské systémy, poloprezidentské systémy

Povinná literatúra:

Hloušek, V., Kopeček, L.: *Demokracie*. Brno: MPÚ, 2004, s. 193-202.

Novák, M.: *Systémy politických strán*. Praha: Slon, 1997, s. 192-221.

Sartori, G.: *Srovnávací ústavní inženýrství. Zkoumání struktur, podnetů a výsledků*.

Praha : Slon, 2001, s. 91-146.

4. Politický systém USA

Povinná literatura:

Dvořáková, V. a kol.: *Základní modely demokratických systémů*. Praha: Vysoká škola ekonomická, 2010, s. 58-253.

Říchová, B., a kol.: *Západoevropské politické systémy*. Praha: Vysoká škola ekonomická, 2009, s. 58-96.

5. Politický systém Spojeného královstva Velké Británie a Severního Írska

Povinná literatura:

Dvořáková, V. a kol.: *Základní modely demokratických systémů*. Praha: Vysoká škola ekonomická, 2010, s. 58-253.

Říchová, B., a kol.: *Západoevropské politické systémy*. Praha: Vysoká škola ekonomická, 2009, s. 58-96.

6. Politický systém Německa

Povinná literatura:

Dvořáková, V. a kol.: *Základní modely demokratických systémů*. Praha: Vysoká škola ekonomická, 2010, s. 58-253.

Říchová, B., a kol.: *Západoevropské politické systémy*. Praha: Vysoká škola ekonomická, 2009, s. 58-96.

7. Politický systém Francúzska

Povinná literatura:

Dvořáková, V. a kol.: *Základní modely demokratických systémů*. Praha: Vysoká škola ekonomická, 2010, s. 58-253.

Říchová, B., a kol.: *Západoevropské politické systémy*. Praha: Vysoká škola ekonomická, 2009, s. 58-96.

8. Politický systém SR a krajín V4

Povinná literatura:

Cabada, L.: *Nové demokracie střední a východní Evropy*. Praha : Vysoká škola ekonomická, 2008, s. 7-86.

Kubát, M. a kol.: *Politické a ústavní systémy zemí středovýchodní Evropy*. Praha: Eurolex Bohemia, 2004, s. 355-383, s. 94-118, s. 217-235, s. 271-294.

9. Politický systém Ruskej federácie

Povinná literatura:

Cabada, L.: *Nové demokracie střední a východní Evropy*. Praha : Vysoká škola ekonomická, 2008, s. 397-398.

Holzer, J.: *Politický systém Ruska*. Brno: CDK, 2001, s.27-79.

Kubát, M. a kol.: *Politické a ústavní systémy zemí středovýchodní Evropy*. Praha: Eurolex Bohemia, 2004, s. 325-354.

10. Prechody k demokracii z pohľadu teórie a praxe

Povinná literatúra:

- Dvořáková, V., Kunc, J.: *O přechodech k demokracii*. Praha: Slon, 1994, s. 7-102.
Holzer, J., Balík, S.: *Postkomunistické nedemokratické režimy*. Brno: CDK, 2007, s. 41-88.
Huntington, S.: *Třetí vlna*. Brno: CDK, 2008, s.13-159.
Říchová, B.: *Přehled moderních politologických teorií*. Praha: Portál, 2000, s. 241-256.
Ženíšek, M.: *Přechody k demokracii v teorii a praxi*, Plzeň: Aleš Čenek, 1996, s. 5-84.

11. Transformácia politických systémov, hlavné demokratizačné etapy v Európe po 2. svetovej vojne

Povinná literatúra:

- Kubát, M.: *Postkomunismus a demokracie*. Politika ve středovýchodní Evropě. Praha: Dokořán, 2003, s. 14-79.
Říchová, B.: *Přehled moderních politologických teorií*. Praha: Portál, 2000, s. 257-292.
Szomolanyi, S.: *Kľukatá cesta Slovenska k demokracii*. Bratislava: Stimul, 1999. s.13-98.

12. Európska únia a jej vplyv na vývoj národných politických systémov, inštitucionálne usporiadanie EÚ

Povinná literatúra:

- Dančák, B., Fiala, P., Hloušek, V., eds.: *Evropeizace – nová tema politologického výskumu*. Brno: Masarykova univerzita, 2004.
Ištók, R., Terem, P., Čajka, P. – Rýsová, L.: *Politická geografia*. Banská Bystrica : FPVaMV, 2010, s. 137-169.
Fiala, P., Pitrová, M.: *Evropská unie*. Brno: CDK, 2003.
Pitrová, M.: *Institucionální struktura Evropské unie*. Brno: Masarykova univerzita, 2001.

13. Diplomatické vzťahy Československa (1917-1992)

Povinná literatúra:

- BYSTRICKÝ, Ľubor: *Základy diplomacie*. Prešov: Vydavateľstvo Michala Vaška, 2006.
DEJMEK, Jindřich: *Diplomacie Československa Díl I. Nástin dějin ministerstva zahraničních věcí a diplomacie (1918 – 1992)*. Praha: Academia 2012.
VESELÝ, František: *Diplomacie: (teorie-praxe-dějiny)*. Praha: Aleš Čeněk 2011.
ZUDOVÁ-LEŠKOVÁ, Zlatica: *Zapomenutá elita. Českoslovenští vojenští diplomaté v letech 1938–1945*. Praha: Mladá fronta 2011.

Povinná literatúra:

- Berg-Schlosser, D. - Stammen, T.: *Úvod do politické vědy*, Praha: ISE 2000.
Cabada, L.: *Nové demokracie střední a východní Evropy*. Praha : Vysoká škola ekonomická, 2008.
Dančák, B., Fiala, P., Hloušek, V., eds.: *Evropeizace – nová tema politologického výskumu*. Brno: Masarykova univerzita, 2004.
David, R.: *Politologie. Základy společenských věd*. Olomouc: Nakladatelství Olomouc, 2000.
Dvořáková, V. a kol.: *Základní modely demokratických systémů*. Praha: Vysoká škola ekonomická, 2010.

Fiala, P., Pitrová, M.: *Evropská unie*. Brno: CDK, 2003.
Hloušek, V., Kopeček, L., Šedo, J.: *Politické systémy*. Praha: Barrister& Principal, 2011.
Holzer, J.: *Politický systém Ruska*. Brno: CDK, 2001
Holzer, J., Balík, S.: *Postkomunistické nedemokratické režimy*. Brno: CDK, 2007.
Huntington, S.: *Třetí vlna*. Brno: CDK, 2008.
Kubát, M.: *Postkomunismus a demokracie*. Politika ve středovýchodní Evropě. Praha: Dokořán, 2003.
Kubát, M. a kol.: *Politické a ústavní systémy zemí středovýchodní Evropy*. Praha: Eurolex Bohemia, 2004.
Novák, M., et al.: *Úvod do studia politiky*. Praha: Slon, 2011.
Pitrová, M.: *Institucionální struktura Evropské unie*. Brno: Masarykova univerzita, 2001.
Říchová, B.: *Přehled moderních politologických teorií*. Praha: Portál, 2000.
Říchová, B., a kol.: *Západoevropské politické systémy*. Praha: Vysoká škola ekonomická, 2009.
Sartori, G.: *Srovnávací ústavní inženýrství. Zkoumání struktur, podnetů a výsledků*. Praha : Slon, 2001.
Szomolanyi, S.: *Křukatá cesta Slovenska k demokracii*. Bratislava: Stimul, 1999.
Ženíšek, M.: *Přechody k demokracii v teorii a praxi*, Plzeň: Aleš Čenek, 1996.

Odporúčaná literatúra:

Adamová, K.: *K historii evropského federalizmu*. Praha: Karolinum, 1997.
Balík, S., Fiala, P., Mikš, F.: *Perspektivy Evropské unie*. Brno: CDK, 2004.
Klokočka, V.: *Ústavní systémy evropských států*. Praha: Linde, 1996.
Perottino, M.: *Francúzsky politický systém*. SLON, Praha, 1995.
Říchová, B.: *Komparace politických systémů II*. VŠE, Praha 1995
Škaloud, J.: *Komparace politických systémů I*. VŠE, Praha 1995.
Tóth, R.: *Komparatívna politológia*. FPVaMV UMB, Banská Bystrica 1998.

3. Politická teória a dejiny politického myslenia

1. Politika, vláda, štát

Povinná literatúra:

Heywood, A.: *Politologie*. Praha: Eurolex Bohemia, 2004.
Heywood, A.: *Politická teorie*. Praha: Eurolex Bohemia, 2004.

2. Moc, autorita, legitimita, suverenita

Povinná literatúra:

Heywood, A.: *Politologie*. Praha: Eurolex Bohemia, 2004.
Heywood, A.: *Politická teorie*, Praha: Eurolex Bohemia, 2004.

3. Politické ideológie

Povinná literatúra:

Heywood, A.: *Politické ideologie*. Praha: Eurolex Bohemia, 2005.

4. Ľudské a občianske práva

Povinná literatúra:
Ludské práva. Výber dokumentov.
Orend, B.: *Human Rights: Concept and Context.* Broadview Press Ltd, 2002.

5. Politické myslenie antiky (Platón, Aristoteles, Cicero)

Povinná literatúra:
Platón: *Štát.* Bratislava: Kalligram, 2009. (rôzne vydania)
Aristoteles: *Politika.* Bratislava: Kalligram, 2006. (rôzne vydania)
Cicero: *O vécech veřejných.* Praha: Oikoymenh, 2010.

6. Politické myslenie stredoveku a renesancie (Augustín, T. Akvinský, N. Machiavelli)

Povinná literatúra:
Aurelius Augustinus: *O Boží obci II.* Vyšehrad 1950.
T. Akvinský: *O Kráľovstve,* in: *Filozofia* č.1 a 2. 2007. S. 58-67 a 142-163.
N. Machiavelli: *Vladár.* (rôzne vydania)

7. Politické myslenie 17. a 18. storočia (T. Hobbes, J. Locke, J. J. Rousseau)

Povinná literatúra:
T. Hobbes: *Leviathan.* Praha: Oikoymenh, 2009
J. Locke: *Druhé pojednání o vládě.* Praha: Svoboda, 1992.
J. J. Rousseau: *O spoločenskej zmluve.* Bratislava: Kalligram, 2010.

8. Politické myslenie 19. storočia (I. Kant, J.S. Mill, A. Tocqueville)

Povinná literatúra:
I. Kant: *K večnému mieru.* Bratislava: Archa, 1996.
J. S. Mill: *O politickej slobode.* Bratislava: Kalligram, 2001.
A. Tocqueville: *Demokracie v Americe I. II.* Praha: Lidové noviny, 1992.

9. K. Marx, a Kritická teória frankfurtskej školy

Povinná literatúra:
K. Marx: *Komunistický manifest,* in: *Antológia z diel filozofov. zv. 7., 1. vyd.* Bratislava: Pravda, 1967.
K. Marx: *Ekonomicko-filozofické rukopisy.*
J. Habermas: *Problémy legitimacy pozdného kapitalizmu.* Praha: Filosofia, 2000.

10. Politické myslenie 20. storočia I. (H. Arendt, R. Aron, F. A. Hayek, K. Popper)

Povinná literatúra:
H. Arendt: *Původ totalitarismu - I-III.* Praha: Oikúmené, 1996.
R. Aron: *Demokracie a totalitarismus.* Praha: Atlantis, 1993.
F. A. Hayek: *Princípy liberálního společenského řádu,* in: T. Ježek (ed.) *Liberální ekonomie.* Praha: Prostor, 1993.
K. Popper: *Otevřená společnost a její nepřátelé I. II.* Praha: ISE, 1994.

11. Politické myslenie 20. storočia II. (J. Rawls, R. Nozick, F. Fukuyama, S. Huntington)

Povinná literatúra:

J. Rawls: *Teorie spravedlnosti*. Praha, Victoria Publishing, 1995.

R. Nozick: *Distribuční spravedlnost*, in: Kis, J. (ed.) *Současná politická filosofie*. Praha: Oikoymenh, 1997.

F. Fukuyama: *Konec dějín a poslední člověk*. Praha: Rybka publishers, 2002.

S. Huntington: *Střet civilizací*. Praha: Rybka publishers, 2001.

12. Verejná politika a Verejná správa ako vedné disciplíny

Povinná literatúra:

Klus, M.: *Verejná politika*. Sládkovičovo : Vysoká škola v Sládkovičove, Fakulta sociálnych štúdií, 2007.

Potůček, M., a kol.: *Veřejná politika*. Praha: Slon, 2005, s. 9-120.

13. Postavenie, miesto a úlohy aktérov vo verejnej politike a verejnej správe

Povinná literatúra:

Klus, M.: *Aktéri verejnej politiky – Štrukturalizácia, Vol'ba*. Banská Bystrica: FPV a MV UMB, 2008

Potůček, M., a kol.: *Veřejná politika*. Praha: Slon, 2005, s. 121-152.

14. Geopolitika a jej vzťah k politickej teórii a praxi. Vývoj geopolitiky, základné geopolitické školy a prístupy

Povinná literatúra:

Gurňák, D., Blažík, T., Lauko, V.: *Úvod do politickej a regionálnej geografie*. Bratislava: Univerzita Komenského, 2005.

Ištok, R., Terem, P., Čajka, P. – Rýsová, L.: *Politická geografia*. Banská Bystrica : FPVaMV, 2010, s. 12-78.

15. Globalizácia a procesy prebiehajúce na politickej mape sveta

Otázky:

Popíšte proces globalizácie, aké znaky ju charakterizujú?

Aký je dopad globalizácie na politické systémy?

Vymenujte a definujte procesy prebiehajúce na súčasnej politickej mape sveta.

Povinná literatúra:

Ištok, R., Terem, P., Čajka, P. – Rýsová, L.: *Politická geografia*. Banská Bystrica : FPVaMV, 2010, s. 207-288.

Waisová, Š. a kol.: *Atlas mezinárodních vztahů*. Plzeň : Nakladatelství Aleš Čenek, 2007.

Odporúčaná literatúra:

Armstrong, A. H.: *Filosofie pozdní antiky: Od staré Akademie po Jana Eurigena*. Praha: Oikoymenh, 2002.

Ballestrem, K – Ottmann, H.: *Politická filozofie 20. století*. Praha: Oikúmené, 1993.

Brostl, A.: *Dejiny politického a právneho myslenia*. Bratislava: Iura Edition, 1999.

- Kis, J. (ed.): *Současná politická filosofie*. Praha: Oikúmené, 1997.
- Krsková, A.: *Kapitoly z dejín európskeho politického a právneho myslenia*. Bratislava: PF UK, 1997.
- Mulgan, R. G.: *Aristotelova politická teorie*. Praha: Oikúmené, 1998.
- Miller, D. a kol.: *Blackwellova encyklopedie politického myšlení*. Brno: Barrister &Principal, 2000.
- Strauss, L.: *Obec a člověk*. Praha: Oikoymenh, 2007.
- Swift, A.: *Politická filozofie*. Praha: Portál, 2005.